

את קלפיה לעתונות לפני שהחל המשפט, נופחה את הפרשה למימדים שהפכו את יולין לראש שירותי הרגול המצרי בישראל. אולם כשהחל השבוע להתברר בפני בית המשפט המחוזי בתל-אביב משפטו של יו"ר לין, נתגלו העובדות באור חיוור יותר.

★ ★ ★

הצגה מוצלחת

ב יום הראשון לביור המשפט, היה אולמו של השופט קנת מלא עד אפס מקום. במסדרון, היכן סקרנים בתור לראות מרגל חי, אשה אחת ניסתה לפרוץ לעצמה דרך אל האולם כדי "לראות איזה מין טיפוס זה!" רק שוטרי המשמר עצרו אותה.

אך כבר ביום השני, פנה ההתעניינות. התנהגותו של יולין, תיאור מעשיו בעתונים ופרטי עבירתו הבהירו כי לא היתה כאן כל דמות מיסטורית מעולם האגדות של הריגול.

הנאשם עצמו ישב בין שני שוטרים, מוריינים באקדחים. הוא עקב בסקרנות של ילד אחרי ניסויי שערך קצין המשטרה אב"רם חגג עם דיו הסתר שנמסרה ליולין על ידי המצרים.

חגג נטל את הבקבוק הקטן, שהיה מלא חציו בנוזל לבן, טבל בו עט רגליו. הוא העביר את הצפרון על נייר לבן, שירטט כמה קופים. בתנועה של קוסם של רביו, הציג את הנייר לשופט ולקהל. לא נראה עליו כל סימן.

אך ההצגה לא הגיעה לקיצה. חגג טבל שוב את העט, כתב את שמו על גבי הנייר. אחריו הוסיף גם השופט כמה שירטוטים. ואז בא שיא ההצגה: חגג נטל בקבוק יוד, מרח את הנוזל החום על גבי הנייר. מריחה בנוזל אחר — והכתב קפץ בקחים לבנים על גבי הרקע החום.

הקהל נהנה. נהנה יותר מכולם — הנאשם, כיאה לגיבורה של ההצגה ציבורית מוצלחת.

★ ★ ★

למי מועיל המשפט?

א היה ספק שיולין הציג למצרים את שירותו. הוא עצמו הודה בכך. בי מצרים גילה למודיעין המצרי כמעט כל מה שהיה ידוע לו על צה"ל, עור לשידור חי עברי בקול קהיר בעצות על מלחמה פסר כולוגית. אך עיקר סיועו למצרים היה בזה שעזר להם לזהות תמונות מבחנה. בי צורה זו אושרה הטענה כי יותר משהוא משרת את חיילי צה"ל, מסייע שבועות זה בידי שירותי המודיעין של האויב.

מצידו בסכו כסף ניכר, דרכי קשר להעברת ידיעות אל המצרים, צופן סודי ודיו נסתרת, חזר יולין לישראל להתחיל בעבודתו. כשנעצר, מיהר להצטדק: "כל מה ש"עשיתי, עשיתי לטובת המדינה. רציתי להור" לין את המצרים שולל ולעזור למודיעין הישראלי להשתמש בי כדי לחבל במודיעין המצרי."

שיטת עבודה זו היא שיטת מודיעין מ"קובלת אך שלטונות ישראל החליטו כי יולין לא קורץ לחומר שממנו קורצו מרגלים רציניים. הוא הועמד לדין. לא היה כל ספק כי אלכסנדר יולין עבר עבירות חמורות, הפר את כל פקודות הד"סודות הרשמיים וגרם נזק לכוחות הבטחון של המדינה. על עובדות אלו לא היה כל ויכוח.

התעלומה הגדולה בפרשה זו הוא הרעש שקם סביבה. אלכסנדר יולין אינו המרגל היחידי שנתפס על-ידי שירותי הבטחון הישראליים. אנשי המשטרה הפלילית העירו במשפטים, שמקרים כמקרהו של יולין אינם נדירים. יולין גם אינו הגדול במרגלים שנתפסו עד כה. היו מרגלים קטנים ממנו, גדולים ממנו ובדרגתו הוא.

כי בסך הכל, לא היה אלא מרגל חובב, מופרע ברוחו. אחרת, קשה היה להבין את ספוריו מיד אחרי שובו לישראל, בהם גילה לאנשים שונים את כל פרשת מסעותיו מ"שויץ ועד קהיר.

לעומת זאת היתה ברורה נקודה אחת: הנזק שנגרם לבטחון המדינה על-ידי המשפט הפתוח, בו הועלו בעיות ועובדות בטחוניות ראשוניות במעלה, היה רב מאד — אולי גם הרבה יותר מזה שנגרם על-ידי מעשיו של יולין עצמו.

• ביניהם גם העולם הזה.

(המשך מעמוד 5)

רק אשה אחת הכירה את יולין זמן ממושך ומקרוב. היתה זאת אסתר (אירנה) פידל (38), אשתו של אלכסנדר במשך שלוש שנים.

★ ★ ★

דעתה של אשתו

ב אחד מהדשי החורף של שנת 1950 נכנס סגן נמוך קומה וממושקף למספרה יפואית, ביקש להתגלח. אירנה ניגשה אליו למלא את מבוקשו. היא היתה אשה בריאה וחמודה, לא ניכרו עליה שנות הלחימה בנאצים במחנת היוגוסלביה. קשה היה להאמין כי היתה אם לילדה בת 16, הנשואה כיום לשוויצרי ותושבת הלבנון. בין הקצין לספרית נקשרה שיהיה. היא גם שכה גם לאחר הגילוח. אירנה הזמינה את אלכסנדר יולין לביתה.

עוד באותו הערב החליטו להתחתן. אמרה אירנה: "הוא סיפר לי שהוא בודד וחסר משפחה. גם אני חלמתי שיהיה לי בית. היתה לי בת גדולה, ידעתי שעוד מעט היא תעזוב אותי ואשאר לבד. אמרתי, למה לא? והסכמתי להתחתן עמו. עשיתי טעות."

הטעות התבררה לאירנה רק אחרי שנה. רק אז למדה להכיר שמשוהו לא בסדר עם סאשקה בעלה. סיפרה היא: "היה לו טבע כזה, שלא היה יכול לשבת במקום אחד. תמיד היה מוכרח לרוץ, להיות בכל מקום, להופיע בכל מקום. לכל כנס היה רץ וסוחב אותי ביד. לא הבנתי אף מלה ממה שאמרו שם, ישבתי כמו מטומטמת. הוא היה מוכרח להכיר את כולם, את כל הגדולים, להצטלם עם כולם. רצה שיכתבו עליו בעתונים ו"שכולם ידברו עליו ויאהבו אותו."

לפעמים בכלל היה שוכח שיש לו בית. היה נוסע ומשאיר אותי לבד במשך שבועות. לא היה איכפת לו חי המשפחה — העיקר לרוץ ולעשות שוויץ. זה שאומרים עליו שהיה חי עם בחורות, זה שקר. אני חייתי איתו ואני מכירה אותו. הוא עשה את זה רק בגלל שידברו עליו שיש לו בחורות. בשבילו לצאת כל יום עם בחורה אחרת היה שוויץ גדול."

אחרי שלוש שנות חיים משותפים, וליתר לדה פיקחת וחמודה, עזבה אירנה את סאשקה. לפני שנה קיבלה ממנו גט. הילדה נשארה אצלה.

כל הסימנים מעידים שאלכסנדר יולין היה לקוי ברוחו במחלה הנקראת אישיות מפו"צלה.

★ ★ ★

נוסע למוסקבה

מ יום שעזבה אותו אשתו, החלה הירידה של סאשקה. הוא עוד הגיע לדרגת סרן, אולם זמן קצר לאחר מכן נשי פט. הורד מדרגתו ופוטר מצבא הקבע. הי" שמועות אמרו שהוא נאשם בנסיון לאנוס מוכיח נשואה. אחרים טענו שהיה זה ל"אחר שהתחנף וסטר לסגן-אלוף על לחיו. חייו האזרחיים לא עלו כה יפה, כקריירה הצבאית שלו. הוא השיג זכויות לקניית שיירי אוכל ממתנות צבא. עשה עסקים עם בעלי דירי חזירים בסביבות רמלה. כשנודע לאן הולכים שיירי המזון, הוציאו את הזכויות מידי. הוא שילם 200 לירות שוחד כדי לקבל זכויות לשיירי מזון מבית-החולים הדסה בתל-אביב. הוא לא קיבל את הזכויות ואף לא את הכסף.

עסקיו של סאשקה החלו מתמוטטים. הוא החליט להיות לעתונאי. ושוב יום מבצע שעתיד היה להקנות לו פירסום: חזירה לברית-המועצות. היה זה עוד לפני שברית-המועצות פתחה את שעריה לביקור ישרא"ל. פט, סאשקה לא עסק בפוליטיקה. בברית-המועצות נמצאת בתו מנשואיו הראשונים, והוא קיווה שבאמצעותה יוכל לחדור אל מעבר למסך הברזל.

אולם העתונים הישראליים, אליהם פנה להסדר נסיעותיו, דחו אותו. סאשקה עזב את הארץ, נסע לשוויץ, הסתבך בעניינים בלתי כשרים ושם נולד במותו הרעיון לה"י מרגל. המניעים לכך היו רצונו לצאת ממצבו הכספי הקשה ולחזור שוב לעמדתו המכובדת מלפני שנים — ולזכות בפירסום. השבוע זכה יולין בפירסום ששאף לו, אם לא למעלה מזה.

שמו הפך לשם המוכר ביותר במדינה, פרשת חייו וגבורותיו התפרסמה בן לילה. בסיועה האדיב של התביעה הכללית, של-ראשונה בתולדות המשפטים מסוג זה גילתה

תוצאות תחרות ראלף

אחרי מיון קפדני ובדיקה מדוקדקת של אלפי התשובות שנתקבלו לתחרות "ראלי" נערכה ביום 10 לאוקטובר 1956 הגרלת הפרסים בנוכחותם של נציגי "טכניקה" יעקב בוקשטיין, פר-

סום טל-אריאלי ו"העולם הזה". דניאלה בת השמונה, בתו של הטייס דניאל בוקשטיין, הוציאה את הפתרון הזוכים מבין הקלפי שהכילה את אלפי התשובות הנכונות (ראה תמונה למטה). דניאלה, שהיא בעצמה בעלת אופני "ראלי" - נוער (מימין), העלתה את 27 הזוכים הבאים:

הפרס הראשון: אופני פלדה "ראלי"

גיורא מימון (וודינסקי), נתניה שכונת מכבי, על-יד רחוב גורדון.

הפרס השני: שעווייר מפואר

אבי קטוני, תל-אביב, שד' נורדאו.

פרס 2 עד 27: עם גלובוס כל אחד

- משה מרש, תל-אביב, גבעת עמל ב' רחוב ד' 23; אליעזר ילסקי, רמת השרון; בן-ציון בלומנפלד, תל-אביב, דיזנגוף 114; יצחק ווסרמן תל-אביב, מרים החשמולאית 10; קלמן מסינג, רחובות, שיוכן הוותיקים 67; יחיאל צברי, תל-אביב, קלישר 21; אהוד ססובר, גבעת השלושה; מאיר חבשוש, ירושלים, רוחמה, יוסף בן-מתתיהו 27; מנחם קישון, נתניה, תרומפלדור 1; יוחנן קולפשוטק, חיפה, בצלאל 26; אברהם דובינסקי, תל-אביב, קריית שלום, אהרון 13; יוסף ליפשיץ, רמת-גן, רחוב יהלום 34; שרונה אבני, חדרה, רחוב אחד העם; צבי שכניוק, חיפה, פלמח 6; בנימינוביץ, תל-אביב, מרכז מסחרי 34/36; אהרון נצר, גבעתיים, ברדיצבסקי 27; יאיר אבנר, תל-אביב, הרצל 66; אלישע נובק, מרחביה, המוסד החינוכי; אילה דגון, ירושלים, הס 10; איתן שטינבוק, תל-אביב, גריונים 5; לאה אנגל, חיפה, מעברת קריית שמואל 220; נסים מועלם, תל-אביב, פרישמן 90; צבי צביאלי, תל-אביב, נחלת בנימין 81; גדעון ליכטנר שטיין, תל-אביב, אלכסנדר ינאי 6; אריאל אוקסהרן, תל-אביב, בר-כוכבא 63.

על הזוכים לפנות ל"טכניקה" יעקב בוקשטיין, נציג אופני פלדה "ראלי" בישראל, תל-אביב, רחוב רמב"ם 22, החזל מן ה-28 לאוקטובר בין השעות 11 ל-1 לפני הצהריים.

"ראלי" - אופני הפלדה "RALEIGH" - The All Steel Bicycle